

Tygodnik Gospodarczy

Rok IV

Poznań, dnia 27 listopada 1948

Nr 48

TREŚĆ: Ubezpieczenia rzeczowe i osobowe — Projekty nowych dekrétów podatkowych (str. 563) — Praktyka i wykładnia prawa skarbowego (str. 565) — Miary angielskie i amerykańskie w stosunku do miar metrycznych (str. 567) — Zwolnienia i ulgi we wpłatach na Fundusz Gospodarki Mieszkaniowej od lokali użytkowych (str. 567) — Wyjaśnienia w sprawach najmu lokali (str. 568) — Komunikaty i różne wiadomości (str. 569) — Kartoteka: Dziedziczenie ustawowe, Dziedziczenie testamentowe.

Ubezpieczenia rzeczowe i osobowe

(Poprzednie części w nr 37, 39, 41, 43 Tygodnika Gospodarczego).

14. Ubezpieczenia transportów — Przedmiotem ubezpieczenia transportowego są z reguły przedmioty będące w ruchu i różne zainteresowania, związane z ruchem przewozowym.

Przedmiotem ubezpieczenia w szczególności być mogą:

1. Wszelkiego rodzaju jednostki pływające i środki przewozowe, kursujące na wodnych, lądowych i powietrznych szlakach komunikacyjnych.

Do tych środków przewozowych zaliczyć należy:

- a) statki parowe, motorowe i żaglowe tudzież barki, lichtugi, łodzie itp. jednostki pływające,
 - b) będące własnością prywatną, wozy kolejowe specjalnego rodzaju jak: cysterny, chłodnie, wagony do przewozu piwa itp.,
 - c) samoloty.
2. Wszelkiego rodzaju ładunki i przesyłki przewożone na wyżej wymienionych środkach lokomocji.
3. Interesy związane z przewozem ładunku lub z podróżą środka przewozowego, a w szczególności dotyczące:
- a) frachtu za ładunek lub opłaty za przewóz pasażerów,
 - b) spodziewanego zysku lub umówionej prowizji,
 - c) zobowiązań hipotecznych, obciążających środek przewozowy itp.

(Porównaj w powyższych sprawach: Sliwiński, Ubezpieczenia Transportów r. 1948).

Wymienione ubezpieczenia mogą być ubezpieczeniami lądowymi, morskimi, rzeczonymi lub lotniczymi, w zależności od tego czy związane są z transportem lądowym, morskim, rzeczonym czy też lotniczym.

Umowy ubezpieczeniowe zawierane są na określony czas lub podróż. W pierwszym wypadku ubezpieczenie zaczyna się i kończy w ściśle określonym terminie; w drugim — zaczyna się w chwili rozpoczęcia podróży a kończy w chwili uzyskania miejsca przeznaczenia. Przy ubezpieczeniu towarów na podróż, ubezpieczenie zaczyna się z załadowaniem towaru, a kończy z ich wyładowaniem ze środka przewozowego w miejscu przeznaczenia.

W dziedzinie ubezpieczeń transportowych spotykamy się z wielką ilością warunków specjalnych, zmierzających do rozszerzenia czy też zwężenia zakresu odpowiedzialności. Ubezpieczenia morskie zawierane są na podstawie ogólnych warunków ubezpieczeń niemieckich lub też na warunkach wzorowanych na angielskich. W praktyce, strony zawierające umowę posługują się specjalnymi klauzulami — według wzorów angielskich — które stanowią część składową umowy. Ubezpieczenia, morskie wprowadzają liczne odmiany mów, które czynią ubezpieczenia te skomplikowanymi. Z tej przyczyny dla zawarcia umowy strony posługują się maklerem. Makler występuje jako mąż zaufania ubezpieczającego. Często, ten mąż zaufania działa również jako zastępca zakładu ubezpieczeń.

Poniżej omówimy zakres odpowiedzialności Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych, przy niektórych ubezpieczeniach transportowych a mianowicie przy ubezpieczeniu towarów podczas przewozu kolejami i pocztą a dalej samochodami oraz na rzekach i wodach śródlądowych.

15. Ubezpieczenie towarów podczas przewozu na lądzie. — Ubezpieczenie to związane jest z ruchem kolejowym i pocztowym. W warunkach normalnych, koleje odpowiadają za przewożone towary. Stosują one jednak szereg ograniczeń, które powodują, że wysyłający towar nie zawsze jest dostatecznie zabezpieczony. W warunkach wojennych i powojennych władze kolejowe w

wielu państwach ograniczyły lub wykluczyły swą odpowiedzialność. W Polsce, po wojnie, odpowiedzialność została przywrócona z zastosowaniem przedwojennych norm i przepisów, które skutkiem zmiany wartości pieniądza nie chronią dostatecznie interesów osób, posługujących się transportem kolejowym. Z tej też przyczyny, ubezpieczenie towarów podczas przewozu na lądzie odegrać powinno bardzo ważną rolę w powojennym życiu gospodarczym.

Podobną sytuację spotykamy przy przewozie towarów za pomocą transportu pocztowego.

Na korzyść ubezpieczonych, P. Z. U. W. ponosi odpowiedzialność za szkodę bezpośrednią, która powstanie w ubezpieczonym przedmiocie w czasie trwania ubezpieczenia na skutek:

a) wypadków przewozowych, tj. będących w bezpośrednim związku przyczynowym z ruchem kolejowym lub pocztowym;

b) pożaru, wypadków żywiołowych i siły wyższej;

c) kradzieży, rabunków, sprzeniewierzenia i zaginięcia całych sztuk przesyłki, o ile w następnych przepisach nie postanowiono nic innego.

P. Z. U. W. pokrywa również wydatki poczynione w celu uchylenia lub zmniejszenia szkody.

P. Z. U. W. nie odpowiada:

a) za szkody powstałe z winy lub niedbalstwa ubezpieczającego, ubezpieczonego lub osób, za które tenże odpowiada, jak również z winy lub niedbalstwa wysyłającego lub odbiorcy;

b) za szkody powstałe z powodu naturalnych właściwości ubezpieczonych przedmiotów jak: zepsucie, ułatnianie się, samozapalenie, wyciekanie, wysychanie, rozsypywanie, łamliwość, pękanie, utlenianie, rozsadzanie, rdzewienie, tłuczenie się, wewnętrzny rozkład, brak miary lub wagi za szkody wyrządzone przez robactwo, szczury, myszy, deszcz, grad, mróz, upał lub inne wpływy atmosferyczne, chyba że ubezpieczający udowodni, że szkoda powstała wskutek wypadku, jakiemu uległ środek przewozowy, pożaru, wypadku żywiołowego lub siły wyższej;

c) za szkody wynikłe z powodu niedostatecznego lub wadliwego opakowania;

d) za szkody, wynikłe z powodu strajku, lokautu, rozruchów, plądrowania, zarządzenia władz zajęcia lub konfiskaty przez jakąkolwiek władzę lub siłę państwową uznaną lub nieuznaną oraz bezpośrednich i pośrednich następstw wojennych wszelkiego rodzaju lub stanów w ich następstwie powstałych;

e) za szkody wynikłe z powodu przemytnictwa, naruszenia przepisów wywozowych, przewozowych lub wwozowych, celnych lub podatkowych albo wadliwej deklaracji przy nadaniu przesyłki;

f) za szkody wynikłe w przesyłkach, których waga lub ilość sztuk nie była potwierdzona przez kolej lub pocztę przy załadowaniu lub nadaniu;

g) za szkody powstałe w przesyłkach zbiorowych lub w przesyłkach partii towarów różnorodnych, a polegające na uszkodzeniu jednych przedmiotów przez drugie wskutek ich naturalnych właściwości lub wzajemnego oddziaływania;

h) za straty na koniunkturze, kursie lub procentach wskutek zwłoki w przewozie;

i) za straty wynikłe wskutek niedotrzymania terminu dostawy lub zwłoki w wysyłce towaru;

j) za straty wynikłe wskutek zrzeczenia się pretensji do kolei lub poczty przez ubezpieczającego lub jego pełnomocnika z tytułu szkód w ubezpieczonej przesyłce;

k) za szkody w ubezpieczonych przedmiotach, załadowanych już w stanie uszkodzonym.

W niektórych wypadkach potrzebna jest specjalna umowa. I tak, gdy ładunek ma być przewożony w wagonach niezakrytych i niezamkniętych, należy wyraźnie w umowie zaznaczyć, że przesyłka dokonana będzie wagonami otwartymi. Specjalnej umowy wymagają przedmioty załadowane luzem, meble, przedmioty urządzenia domowego, metale szlachetne, kamienie szlachetne, biżuteria, gotówka, wszelkiego rodzaju papiery wartościowe, dokumenty i dowody, dzieła sztuki, obrazy, rzeźby itp. oraz przedmioty łatwo palne, łatwo zapalające się lub wybuchowe.

16. Ubezpieczenie towarów podczas przewozu samochodami. — P. Z. U. W. ubezpiecza towary podczas przewozu samochodami ciężarowymi. Odpowiada on za szkody, będące w bezpośrednim związku przyczynowym z ruchem przedsiębiorstwa przewozowego. Są to takie szkody, które się zdarzyły jako następstwo wypadku, któremu uległ środek przewozowy. Zakład odpowiada również za szkody spowodowane przez ogień, eksplozję lub wypadki siły wyższej. Dzięki temu, zakład odpowiada np. za szkody powstałe na skutek pioruna, powodzi, lawin śnieżnych, zerwania się mostu, załamania się lub połamania środka przewozowego, zderzenia z innymi środkami przewozowymi lub przedmiotami oraz na skutek udowodnionego rabunku. Zakład ponosi również odpowiedzialność za szkody poczynione przez ubezpieczonego, podczas wypadku w celu zapobieżenia szkodzie.

P. Z. U. W. nie odpowiada:

a) gdy ubezpieczony lub ubezpieczający albo osoby prawa ich reprezentujące przyczynili się do wyrządzenia szkody;

b) gdy kierowca nie posiadał prawa jazdy; przewóz odbywał się bez konwojenta; środek przewozu (samochód) znajdował się w nieprawidłowym stanie lub został załadowany za ciężko albo niewłaściwie;

c) gdy szkoda powstała na skutek kradzieży albo zaginięcia, na skutek strajku albo lokautu oraz bezpośrednich i pośrednich następstw, na skutek rozruchów, plądrowania, wypadków wojennych, zarządzenia władz, zajęcia lub konfiskaty dokonanej przez jakąkolwiek władzę lub siłę państwową uznaną lub nieuznaną, przez wzajemne uszkodzenie wspólnie załadowanych towarów, niedostateczne lub nie wystarczające opakowanie, wskutek naturalnych właściwości towarów, a mianowicie wewnętrznego zepsucia, samozapalenia, zanikania i zwykłego wycieku;

d) gdy szkoda powstała skutkiem działań atmosferycznych, rdzy, oksydacji, manka, wycieku, rozsypania się, ubytku miary i wagi zaginięcia

i kradzieży, chyba że ubezpieczony dowiedzie, że szkoda zdarzyła się jako następstwo wypadku, któremu uległ środek przewozowy, ognia albo siły wyższej;

e) gdy szkoda powstała skutkiem niezachowania przepisów prawnych, rozporządzeń i zarządzeń władz administracyjnych albo policji odnoszących się co do podróży i ładunku;

f) gdy szkoda powstała na skutek opóźnienia w przewozie albo przez stratę procentów, kursu i koniunktury.

Niektóre towary wymagają specjalnej umowy. Do nich należą towary posiadające szczególną wartość oraz towary łatwo palne, łatwo zapalające się i eksplodujące. Towary, których waga jednostkowa przekracza 2.000 kg są wyłączone z ubezpieczenia.

17. Ubezpieczenie towarów podczas przewozu na rzekach i wodach śródlądowych. — P. Z. U. W. ponosi odpowiedzialność za szkodę, która pow-

stanie w ubezpieczonym przedmiocie w czasie trwania ubezpieczenia na skutek wypadku żeglugowego, ognia albo siły wyższej. Z powyższego wynika, że szkoda na towarze musi być związana z wypadkiem, jakiemu uległ statek lub też musi ona powstać skutkiem ognia albo siły wyższej. P. Z. U. W. ponosi dalej odpowiedzialność za składkę, którą ubezpieczony ma uiścić do awarii wspólnej, zgodnie z prawnie sporządzoną dyspazą.

Pomijając składkę związaną z awarią, stwierdzić możemy, że konstrukcja odpowiedzialności w wypadkach przewozu towarów na rzekach i wodach śródlądowych jest podobna do konstrukcji, jaką spotykamy przy przewozie samochodami. Ze względu na to podobieństwo spotykamy tu ograniczenia odpowiedzialności P. Z. U. W., zbliżone do tych, które mają zastosowanie przy przewozie samochodami.

dr Z. K. Nowakowski.

Projekty nowych dekretów podatkowych

III

Podatek od wynagrodzeń

Projekt nowego dekretu opiera się na zasadach przyjętych w dekrete z dnia 18 sierpnia 1945 r. wraz z nowelami, wprowadzając jednak szereg zmian o znaczeniu zasadniczym zarówno dla pracowników jak i dla pracodawców, które to zmiany naświetlone zostały w uwagach przy poszczególnych postanowieniach projektowanego dekretu; dla ułatwienia zainteresowanym Czytelnikom zrozumienia istoty nowych przepisów ograniczymy się do podania tylko zmian zasadniczych:

1. Przedmiot podatku.

Podatkowi podlegają wszelkiego rodzaju świadczenia otrzymywane:

1. przez pracownika z tytułu pełnionej przez niego pracy,

2. przez pracowników umysłowych zatrudnionych na podstawie stosunku służbowego lub stosunku umowy o pracę również z tytułu prac zleconych oraz odrębnie zawartych z tym samym pracodawcą umów o dzieło lub umów zlecenia; projektowany przepis rozszerza obowiązek podatkowy od wynagrodzeń na wynagrodzenia z umowy o dzieło lub zlecenia, jeżeli pracownik umysłowy (nie fizyczny) od tego samego pracodawcy otrzymuje również wynagrodzenie z tytułu umowy o pracę. Jest to uzasadnione względami gospodarczymi, gdyż w ten sposób zostaje poddany opodatkowaniu progresywną skalą dochód skumulowany z obu tytułów. Dotychczasowa praktyka wykazała, że celem uniknięcia ku mulacji i progresji w opodatkowaniu podatkiem od wynagrodzeń zawierano specjalne umowy o dzieło lub o zlecenie, co było nieraz sztuczną konstrukcją, biorąc pod uwagę ogół stosunków łączących pracownika z pracodawcą. Wprawdzie w ten sposób dochód z umowy o dzieło lub o zlecenie, jeżeli przekraczał minimum wolne od opodat-

kowania, podlegał podatkowi dochodowemu, lecz uchylał się od progresji;

3. przez osoby wykonujące czynności związane z pełnieniem obowiązków społecznych lub obywatelskich bez względu na sposób powołania tych osób wynagrodzeniem jest również odszkodowanie za utracony zarobek; stosunek prawny osób pełniących czynności związane z wykonywaniem obowiązków obywatelskich lub społecznych (np. lustratorzy społeczni, członkowie rad narodowych, posłowie na Sejm, członkowie Rady Państwa itp.) był tego rodzaju, że nasuwał wątpliwości, czy te osoby pozostają w stosunku umowy o pracę, a to ze względu na sposób ich powołania. Wątpliwości te zostały rozstrzygnięte w projekcie pozytywnie przez pociągnięcie tych osób do obowiązku w podatku od wynagrodzeń przy uwzględnieniu postulatu powszechności podatkowej;

4. przez osoby, którym właściwa władza w oparciu o przepisy prawa zleciła wykonanie właściwych czynności; wątpliwości w tym względzie rozstrzyga Minister Skarbu; wątpliwości te nasuwały się, kiedy władza w oparciu o przepisy zlecała wykonywanie pewnych czynności, np. władza gminna weterynarzom lub oglądaczom bydła, sądy egzekucyjne zarządcom nieruchomości ustanowionym przez sąd w toku egzekucji z nieruchomości przez zarząd przymusowy itd.

5. przez osoby — niezależnie od sposobu ich powołania — należące do składu zarządów, rad, komitetów nadzorczych, redakcyjnych, komisji rewizyjnych i członków organów stanowiących osoby prawne.

2. Zwolnienia od podatku.

Poza zmianą układu w zwolnieniach przedmiotowych oraz podwyższeniem kwot korzystających ze zwolnienia jednorazowych zapomóg ślubnych, porodowych i pogrzebowych z 3.000 zł

na 15.000 zł, darów jubileuszowych z 6.000 zł na 25.000 zł, zasadnicza zmiana polega na uchyleniu zwolnień przysługujących na podstawie ustaw specjalnych (art. 5 ust. 1 pkt. 20 dekretu). Chodzi tu w szczególności o zwolnienia w podatku od wynagrodzeń przyznane funkcjonariuszom państwowym, kontraktowym urzędnikom państwowym, pracownikom i organom związków samorządu terytorialnego itd. Skasowanie powyższych ulg nastąpiło z uwagi na przyjęcie powszechności opodatkowania i ma raczej charakter formalny, gdyż wynagrodzenia tych osób ustalone były właściwymi normami uposażeniowymi w sumach netto, tj. po potrąceniu podatku. Z tego też względu, ażeby świat pracy nie poniósł straty z powodu wprowadzenia powszechności opodatkowania, przy regulacji uposażeń tych osób, wynagrodzenia ich zostaną podwyższone o kwoty przypadającego podatku.

Przodującym w pracy pracownikom z tytułu współzawodnictwa w pracy może być podatek obniżony najwyżej o 30%. Grupy pracowników, rozmiar ulg, warunki i tryb przyznawania ulg określa Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu oraz Pracy i Opieki Społecznej po zasięgnięciu opinii Komisji Centralnej Związków Zawodowych. Ulgi dla przodowników pracy opierały się dotychczas na zarządzeniu Ministra Skarbu z dnia 4 marca 1948 r.

3. Obliczanie i pobieranie podatku.

Podstawę obliczenia podatku stanowią wszelkie wynagrodzenia wypłacane w okresach wypłaty. Odmiennie od tej zasady, przy wynagrodzeniach przypadających do wypłaty w okresie wypłaty a przypadających za okresy przeszłe oraz tych wynagrodzeniach za okresy przeszłe, co do których nie nastąpiła żadna wypłata, podstawę obliczenia podatku przyjmuje się tak, jak gdyby wypłata nastąpiła we właściwych okresach wypłaty.

Okresem wypłaty jest okres, za jaki pracodawca według umowy lub w braku umowy przepisów prawa powinien obliczać i wypłacać wynagrodzenie.

Jeżeli pracownik otrzymuje wynagrodzenie składające się z 2ch lub więcej części o różnych okresach wypłaty, podstawę obliczenia podatku stanowi wypłacone łączne wynagrodzenie w tym krótszym okresie wypłaty, w którym nastąpiła wypłata 2-ch lub więcej części wynagrodzenia.

Za podstawę obliczenia podatku od wynagrodzeń dla wynagrodzeń, którym nie ustalono okresu wypłaty, przyjmuje się sumę wszelkich wynagrodzeń wypłaconych w miesiącu. Pracodawca wypłacający osobie u niego zatrudnionej 2 lub więcej wynagrodzeń, obowiązany jest obliczyć podatek, przymując za podstawę łączną sumę wszystkich wynagrodzeń otrzymanych w okresie wypłaty.

Projekt zrywa z dotychczasowym trudnym w praktyce sposobem obliczania podatku przez doprowadzenie podstawy opodatkowania do stosunku rocznego, a wprowadza prosty sposób obliczania podatku przez przyjęcie za podstawę do obli-

czenia podatku wszelkich sum wynagrodzeń wypłacanych w okresie wypłaty. Pojęcie „okresu wypłaty” podaje projekt zgodnie z praktyką życiową. Wyjątkiem od tej zasady jest oddzielne opodatkowanie łącznie wypłaconych z wynagrodzeniem bieżącym wynagrodzeń za okresy przyszłe (np. jednorazowe wypłacenie wynagrodzeń za szereg okresów wypłaty — miesiący, tygodni w związku z przedwczesnym wypowiedzeniem umowy o pracę) lub za okresy przeszłe, co do których nie nastąpiła żadna wypłata (np. wynagrodzenie zaległe za poprzednie okresy wypłaty).

4. Skale podatku.

Podatek wymierza się według 3-ch skal: A, B i C, wszystkie zawierające 34 stopnie od 12.000 do 100.000 zł miesięcznie, 2.770 do 23.080 zł tygodniowo i od 480 do 4.000 zł dziennie wynagrodzenia przy stawkach podatku od 0,25% do 22%.

Skalę A z miesięcznym okresem wypłaty uzyskano przez podzielenie przez 12 rocznego wynagrodzenia, skalę B z tygodniowym okresem wypłaty — przez podzielenie przez 52 rocznego wynagrodzenia, wreszcie skalę C z dziennym okresem wypłaty — przez podzielenie przez 300. Przy tym dokonano zaokrąglenia wynagrodzeń w poszczególnych stopniach skal do pełnych dziesiątków złotych. We wszystkich skalach (A, B, C) przyjęto przy wynagrodzeniach odpowiadających okresom wypłaty (miesięcznym, tygodniowym, dziennym) te same stopy procentowe podatku. Zaokrąglenie wynagrodzeń w poszczególnych stopniach skal do setek lub tysięcy złotych doprowadziłoby do niedopuszczalnego opodatkowania według różnych stóp procentowych tych samych pod względem wysokości wynagrodzeń.

Wprowadzenie 34 stopni wynagrodzeń powoduje wybitne złagodzenie progresji w stosunku do dotychczasowej skali (skok w progresji o 0,25%, 0,5% i 1% zamiast 0,5%, 1% i 2% dotychczasowej skali). Przykład: Przy wynagrodzeniu 15.000 zł miesięcznie dotychczasowa skala wynosiła 4%, co wobec projektowanej skali 1,5% daje zniżkę podatku o 62,5%. Minimum wolne od podatku podwyższono z kwoty 108.000 zł na 144.000 zł rocznie, tj. podwyższono je o 33%.

Przy wynagrodzeniach przekraczających najwyższe kwoty wynagrodzeń określonych w skalach pod A, B, C, podatek wynosi 22% od tych kwot i oprócz tego 30% od nadwyżki wynagrodzenia ponad najwyższą kwotę wynagrodzenia ustalonego w skali.

Przy obliczaniu podatku dla pracowników sezonowych pobiera się $\frac{2}{3}$ przypadającego podatku. Za pracowników sezonowych uważa się pracowników zatrudnionych na robotach publicznych, ziemnych, brukarskich, przedsiębiorstwach budowlanych, żegludze śródlądowej i przy splawie, jeżeli umowa o pracę zastrzega sezonowy charakter zatrudnienia.

5. Zniżki rodzinne.

W zakresie zniżek rodzinnych wprowadzony został nowy przepis przyznający zniżki podatku we osobom, które przyjęły na wychowanie dzieci

ofiar wojny. Dotychczasowe przepisy (art. 9 dekretu) nie przyznawały zniżek osobom wychowującym takie dzieci.

6. Dodatkowy podatek

Pracodawca wypłacający pracownikowi wynagrodzenie w sumie nie przekraczającej:

1. kwoty 15.000 zł przy miesięcznym okresie wypłaty,
2. kwoty 3.460 zł przy tygodniowym okresie wypłaty,
3. kwoty 600 zł przy dziennym okresie wypłaty, — obowiązany jest oprócz potrąconego pracownikowi podatku uiszczyć z własnych funduszków dodatkowy podatek. Podstawą obliczenia dodatkowego podatku jest wynagrodzenie stanowiące podstawę do obliczenia podatku. Skala dodatkowego podatku wynosi:

Stopień wynagrodzenia	Wysokość wynagrodz. w okresie wypłaty w zł		Miesięczna (tygodniowa-dzienna) suma dodatkowego podatku
	ponad	do	
A. Przy wynagrodzeniach z okresem wypłaty miesięcznym:			
1	—	12.000	300
2	12.000	12.500	265
3	12.500	13.330	230
4	13.330	14.170	160
5	14.170	15.000	75
B. Przy wynagrodzeniach z okresem wypłaty tygodniowym:			
1	—	2.770	70
2	2.770	2.880	62
3	2.880	3.080	54
4	3.080	3.270	36
5	3.270	3.460	17
C. Przy wynagrodzeniach z okresem wypłaty dziennym:			
1	—	480	12
2	480	500	11
3	500	530	10
4	530	570	6
5	570	600	3

Dotychczasowej nazwie „dodatkowa opłata” nadano właściwą nazwę „dodatkowy podatek”

Opłata bowiem zgodnie z przyjętą w ustawodawstwie podatkowym i w nauce skarbowości terminologią ma inne znaczenie. Przebudowano skalę „dodatkowego podatku”, obciążającego pracodawcę z dostosowaniem wysokości miesięcznego, tygodniowego i dziennego „dodatkowego podatku” do wysokości przebudowanych skal podatku. Dodatkowy podatek wprowadzono jako instrument wykazywania przez pracodawców rzeczywistych zarobków.

7. Termin płatności.

Kwoty należnego podatku potrącone przez pracodawcę lub osobę wypłacającą wynagrodzenie przy wypłacie wynagrodzenia lub ponoszone przez pracodawcę lub osobę wypłacającą wynagrodzenie z własnych funduszków jak również kwoty dodatkowego podatku pracodawca lub osoba wypłacająca wynagrodzenie obowiązana jest wpłacić do kasy właściwego urzędu skarbowego (rewizyjnego) w terminie 7 dni po dokonaniu wypłaty wynagrodzenia z dołączeniem wykazu potrąceń, sporządzonego według przepisanej wzoru, lub też odpisu listy płacy zawierających dane niezbędne do sprawdzenia prawidłowości dokonanych potrąceń.

Według dotychczasowych przepisów pracodawca obowiązany był wpłacić do kasy urzędu skarbowego potrącony podatek w terminie 7 dni po upływie miesiąca kalendarzowego, w którym nastąpiła wypłata wynagrodzenia. Jeżeli zatem pracodawca wypłacał wynagrodzenie miesięczne z góry, tj. każdego pierwszego, to mógł operować pieniędzmi skarbowymi bez procentu przez okres 37 dni. Wprowadzony obecnie termin odprowadzenia podatku 7 dni od daty dokonania wypłaty wynagrodzenia jest zupełnie wystarczający.

8. Łączne wynagrodzenia.

Zasady dekretu dotychczas obowiązującego w tej mierze zostały utrzymane z tym, że opodatkowanie odbywa się według nowej skali obejmującej 34 stopnie rocznego wynagrodzenia od zł 144.000 (0,25%) do 1.200.000 zł (22²/₃); Przy wynagrodzeniach przekraczających 1.200.000 zł podatek wynosi 22% od 1.200.000 zł i oprócz tego 30% od nadwyżki wynagrodzenia ponad 1.200.000.

Praktyka i wykładnia prawa skarbowego

Przemysł i rzemiosło — Rodzaj księgowości.

„F. W.” Pytanie: § 24 p. 1 lit. m) rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 31 października 1946 r. o księgach mówi, że wszelkie przedsiębiorstwa przemysłowe i rzemieślnicze zatrudniające przy produkcji 7 wzgl. 4 lub więcej osób łącznie z członkami rodziny bez względu na obrót muszą prowadzić księgi uproszczone. Czy „przy produkcji” oznacza tylko rodzaj przedsiębiorstwa „ręczna produkcja” wzgl. „produkcja przy użyciu silników”, czy też oznacza ilość osób zatrudnionych

„przy produkcji” a nie w sklepie czy w magazynie. Osobiście podzielał pierwszy pogląd.

Jeżeli dobrze rozumiemy, to wykładnia Cytelnika zmierza do wykazania, że użyte w przepisie określenia „przy produkcji” mają na celu wyłącznie rozróżnienie zakładów lub przedsiębiorstw używających w swej działalności wytwórczej lub przetwórczej pracy rąk lub silników, natomiast ilość osób, od zatrudnienia której uzależniony jest obowiązek prowadzenia ksiąg uproszczonych, odnosi się do wszystkich osób zatrudnionych w

przedsiębiorstwie lub zakładzie bez względu na to, jakie czynności wykonują (ściśle produkcyjne czy też handlowe lub inne).

Pogląd ten wydaje się być nieuzasadniony, a to z następujących względów: Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 24 listopada 1947 r. (Dz. U. R. P. Nr 73, poz. 466) w sprawie zmiany rozporządzenia z dnia 31. 10. 46 o księgach handlowych, uproszczonych i podatkowych wprowadziło zmiany w omawianym § 24 (zmiana oznaczona drukiem tłustym) ustalając jego brzmienie jak następuje: „...Do prowadzenia ksiąg uproszczonych bez względu na wysokość obrotu ...obowiązane są; m) wszelkie przedsiębiorstwa przemysłowe i zakłady rzemieślnicze zatrudniające przy ręcznej produkcji siedem lub więcej osób łącznie z właścicielem i członkami jego rodziny, a przy produkcji z użyciem silników — cztery lub więcej osób *nie licząc uczniów zatrudnionych w przedsiębiorstwie lub zakładzie na podstawie umowy o naukę*”.

Wywód nasz zmierza do tego, że — skoro okaże się, że chodzi tu wyłącznie o uczniów zatrudnionych przy samej tylko produkcji — ilość osób, o których mowa w przepisie, będzie dotyczyła tylko grupy, zatrudnionej również przy samej tylko produkcji. Wydaje się nie ulegać wątpliwości, że w omawianym § 24 w jego uzupełnionym brzmieniu z dnia 24 listopada 1947 r. mowa jest tylko o uczniach w ścisłym tego słowa znaczeniu „rzemieślniczych” i „przemysłowych”, tj. o takich, z którymi zawarto umowę o naukę przemysłu lub umowę o naukę rzemiosła w rozumieniu art. 116 prawa przemysłowego.

Jakkolwiek za przemysł w rozumieniu prawa przemysłowego uważa się również przedsiębiorstwa handlowe, to w omawianym przypadku nie należy zapominać, iż ustawodawstwo podatkowe rozróżnia zawsze wyraźnie przedsiębiorstwa wytwarzające, przetwarzające a usługowe nazywając je przemysłowymi od przedsiębiorstw pozostałych, które nazywa handlowymi.

Pojęcie „uczniów przemysłowych” zatem w omawianym zagadnieniu ściśnione być musi i zrównane z pojęciem „uczniów rzemieślniczych” (terminatorów), których nauka w rozumieniu art. 149 prawa przemysłowego może odbywać się nie tylko w zakładzie rzemieślniczym, lecz również w przedsiębiorstwach *fabrycznych* danego rodzaju przemysłu i to zawsze — zarówno w jednym jak i w drugim przypadku — wyłącznie pod kierunkiem osób, które nabyły prawa używania tytułu *mistrza* (maistra) rzemieślniczego (art. 158 i 159 prawa przemysłowego) lub posiadają akademickie wykształcenie *techniczne*, obejmujące dane rzemiosło (art. 149 prawa przemysłowego).

Niewątpliwie zatem idzie tu tylko o uczniów zatrudnionych przy samym procesie produkcyjnym (wytwórczym, przetwórczym lub usługowym) — fabrycznym lub rzemieślniczym. O takich też tylko uczniach mowa jest:

a) w nowym projekcie dekretu o podatku dochodowym — art. 9 ust. pkt. 2): „...uczniów zatrudnionych w zakładach rzemieślniczych na podstawie pisemnej umowy o naukę, zarejestro-

wanej w Izbie Rzemieślniczej, nie uważa się za pracowników”;

- b) w § 36 rozporządzenia o księgach w brzmieniu rozp. Min. Skarbu z dnia 24 listopada 1947 r.: „...Zwalnia się od obowiązku prowadzenia ksiąg podatkowych podatników, którzy ...prowadzą zakład rzemieślniczy, zatrudniający jednego członka rodziny z wyjątkiem zegarmistrzów i jubilerów. Zatrudnianie uczniów na podstawie umowy o naukę nie stoi na przeszkodzie do zastosowania zwolnienia”;
- c) w okólniku Ministerstwa Skarbu z dnia 25 sierpnia 1948 r. (Dz. Urz. Nr 82, poz. 352) dotyczącym ulgowej stawki podatku obrotowego dla spółdzielni, zatrudniających „przy produkcji” do 50 robotników, który m. in. stanowi: Do liczby zatrudnionych robotników i udziałowców (50 osób) zalicza się również inżynierów, techników, praktykantów (uczniów przemysłowych) itp. osoby, których zatrudnienie związane jest bezpośrednio z produkcją, natomiast nie zalicza się do tej liczby pracowników i udziałowców zatrudnionych w biurze, ekspedycji lub magazynie, a więc nie związanych z produkcją”;
- d) w okólniku Ministerstwa Skarbu dotyczącym potrącenia kosztów szkolenia uczniów rzemieślniczych (terminatorów), który m. in. stanowi „...potrącenia powyższe mogą być stosowane tylko na wniosek podatnika, poparty zaświadczeniem terytorialnie właściwej Izby Rzemieślniczej, stwierdzającym czas nauki ucznia, istnienie zarejestrowanej umowy o naukę oraz fakt złożenia przez ucznia w danym roku egzaminu czeladniczego...”

W tym stanie rzeczy należy uznać, że ilość osób, o której mowa w § 24 rozp. o księgach, dotyczy tylko tych, których zatrudnienie związane jest bezpośrednio z produkcją; wskazuje na to również okoliczność użycia w tym przepisie pojęć „przedsiębiorstwa przemysłowe” i „zakłady rzemieślnicze”, których to pojęć — jak to wyjaśniliśmy wyżej — ustawodawstwo podatkowe używa w znaczeniu ściśle produkcyjnym w odróżnieniu od szerszego zakresu tych pojęć w prawie przemysłowym.

Na takiej również płaszczyźnie — jak to wyraźnie wynika z cytowanego wyżej okólnika Ministerstwa Skarbu z dnia 25 sierpnia 1948 r. — stawia sprawę przepis art. 17 ust. 1 pkt. 4) lit. a) dekretu o podatku obrotowym dotyczący ulgowej stawki podatkowej dla spółdzielni należących do Centralnego Związku Spółdzielczego, a zatrudniających „przy produkcji” do 50 robotników i udziałowców łącznie.

Oplaty stemplowe od rachunków za usługi

„W. K.” — Sprawa, jako budząca wątpliwości o znaczeniu zasadniczym, jest przedmiotem studiów; w dobrze rozumianym interesie naszych Czytelników pragniemy udzielić wyjaśnienia, którego trafność byłaby o ile możliwości całkowita. Wyjaśnienia zatem udzielimy niezwłocznie po jego sprecyzowaniu.

Dziedziczenie ustawowe ¹⁾

Od 1 stycznia 1947 r. obowiązuje nowe prawo spadkowe, jednolite dla całego Państwa. Jakie są jego niektóre przepisy?

Dziedziczenie może być ustawowe albo testamentowe.

Otwarcie spadku następuje z chwilą śmierci spadkodawcy, a spadek otwiera się w miejscu ostatniego jego zamieszkania.

Dziedziczenie polega na przejściu spadku jako całości na jedną lub więcej osób (spadkobierców); spadkobiercą może być **tylko** ten, kto żyje w chwili otwarcia spadku (czyli, że przeżył spadkodawcę). Dziecko w chwili otwarcia spadku już poczęte, lecz jeszcze nieurodzone, może być spadkobiercą, jeżeli przyjdzie na świat żywe. W tym przypadku uważa się, że staje się ono spadkobiercą tak, jak gdyby było już urodzone w chwili otwarcia spadku.

Pozostawiając omówienie dziedziczenia testamentowego osobnemu artykułowi, zapoznamy się z przepisami dotyczącymi dziedziczenia ustawowego, w szczególności, kto dziedziczy i w jakiej części.

Krąg spadkobierców ustawowych został w nowym prawie znacznie ograniczony. Spadkobiercami ustawowymi są jedynie :

- a) zstępni, czyli dzieci spadkodawcy,
- b) jego rodzice,
- c) rodzeństwo i jego zstępni,
- d) pozostały przy życiu małżonek.

Poszczególne wypadki wyglądają następująco:

1. Jeżeli spadkodawca pozostawił tylko dzieci, dziedziczą one w równych częściach.

Jeżeli dziecko nie żyje w chwili otwarcia spadku, część spadkowa, jaka by mu przypadła, przechodzi na jego dzieci w częściach równych. Np.: zmarły spadkodawca pozostawił dwie córki oraz 3 wnuków.

Dziedziczą:

- a) każda córka jedną trzecią część spadku,
- b) każdy wnuk jedną dziewiątą część spadku.

Dziedziczenie ustawowe 2)

2. Jeżeli przy życiu pozostał małżonek w wypadku powyższym dziedziczą:

- a) pozostała wdowa jedną czwartą część spadku,
- b) każda córka jedną czwartą część spadku,
- c) każdy wnuk jedną dwunastą część spadku.

3. W wypadku, gdy małżeństwo było bezdzietne i spadkodawca pozostawił tylko rodziców, powołani są do spadku rodzice, zaś z braku tychże rodzeństwo po równych częściach.

4. Jeżeli małżeństwo było bezdzietne a pozostał przy życiu małżonek, dziedziczą :

- a) małżonek przy życiu pozostały połowę spadku,
- b) rodzice spadkodawcy — każdy jedną czwartą część.

Jeżeli spadkodawca pozostawił także rodzeństwo, natenczas dziedziczą:

- a) pozostały przy życiu małżonek połowę spadku,
- b) z drugiej połowy: rodzice spadkodawcy, każdy jedną czwartą część, rodzeństwo — w częściach równych — resztę.

Np.: spadek stanowi kwotę 100.000 zł i spadkodawca pozostawił małżonka, rodziców i 5 braci. Dziedziczą:

- a) pozostały przy życiu małżonek 50.000 zł,
- b) rodzice — każdy po 12.500 zł,
- c) bracia — każdy po 5.000 zł.

5. Jeżeli którekolwiek z rodzeństwa nie żyje w chwili otwarcia spadku, część spadkowa, jaka by mu przypadła, przechodzi na jego zstępnych (dzieci) w częściach równych.

6. Cały spadek przechodzi, na pozostałego przy życiu małżonka w wypadku, gdy małżeństwo było bezdzietne i w chwili otwarcia spadku nie było już rodziców ani rodzeństwa ani też zstępnych rodzeństwa.

W tym wypadku, o ile żyją jeszcze dziadowie zmarłego małżonka, pozostały przy życiu małżonek obowiązany

Dziedziczenie ustawowe ³⁾

jest na ich żądanie w razie ich niedostatku dostarczyć im środków utrzymania w odpowiednim stosunku do potrzeb osoby uprawnionej i do wartości czystego spadku. Zwolnienie od tego obowiązku może nastąpić przez zapłatę wartości jednej czwartej części czystego spadku.

7. Dziecko pozamażeńskie, które nie zostało uprawnione, uznane albo zrównane, dziedziczy tylko po swej matce i jej rodzinie. Po dziecku takim w braku zstępnych dziedziczy tylko jego matka i jej rodzina.

Osoba przysposobiona (adoptowana) dziedziczy po przysposabiającym na równi z jego dzieckiem, jeżeli dziedziczenia nie wykluczono w akcie przysposobienia. Po rodzinie przysposabiającego osoba adoptowana nie dziedziczy, a w stosunku do swej własnej rodziny nie traci praw spadkowych.

Pozostały przy życiu małżonek, który dziedziczy w zbiegu z krewnymi małżonka zmarłego z wyjątkiem jego zstępnych, otrzymuje należące do spadku przedmioty urządzenia domowego, które służyły małżonkom do wspólnego użytku, jak to: meble, naczynia stołowe i kuchenne.

Pozostały przy życiu małżonek nie dziedziczy z ustawy i nie ma prawa do należących do spadku przedmiotów urządzenia domowego, jeżeli spadkodawca wytoczył powództwo o rozwód z jego winy i jeżeli zostanie ustalone, że żądanie rozwodu było uzasadnione.

Jeżeli między małżonkami obowiązuje wspólność majątkowa, natenczas pozostały przy życiu małżonek otrzymuje przysługującą jemu z tego tytułu część majątku, a nie dziedziczy pozostałej części majątku małżonka zmarłego, gdy zmarły małżonek pozostawił dzieci. Tę część majątku dziedziczą zstępni czyli dziedziczą małżonka zmarłego.

Stwierdzenie praw do spadku następuje w drodze postanowienia Sądu na wniosek osoby zainteresowanej.

Spadkobierca może spadek przyjąć lub odrzucić i to przez oświadczenie wobec sądu w ciągu 6 miesięcy od chwili, kiedy spadkobierca dowiedział się o tytule powołania go do spadku. Spadkobiercę, który w ciągu powyż-

Dziedziczenie ustawowe 4)

szego terminu nie złożył żadnego oświadczenia, uważa się za przyjmującego spadek.

W braku powołanych do spadku krewnych i małżonka spadkodawcy dziedziczy z ustawy gmina ostatniego miejsca zamieszkania spadkodawcy, a jeżeli miejsce to znajdowało się za granicą — Skarb Państwa. Jednakże nieruchomości ziemskie oraz nieruchomości położone za granicą dziedziczy Skarb Państwa, inne nieruchomości zaś — gmina miejska ich położenia.

Przepisy o obowiązku dostarczania środków utrzymania dziadom małżonka zmarłego przez pozostałego przy życiu małżonka, stosuje się odpowiednio do dziadów spadkodawcy, gdy spadek przechodzi na gminę lub Skarb Państwa.

Dziedziczenie testamentowe ¹⁾

Przechodząc do omówienia dziedziczenia testamentowego zapoznamy się nasamprzód z niektórymi przepisami, które regulują:

- a) sporządzenie testamentu,
- b) formę testamentu,
- c) odwołanie testamentu,
- d) tłumaczenie testamentu,
- e) ustanowienie spadkobiercy.

Jeżeli spadkodawca zamierza wykluczyć dziedziczenie ustawowe, winien pozostawić testament.

Testament spadkodawca sporządzić może tylko osobiście. Każdy testament może zawierać rozporządzenia tylko jednego spadkodawcy. Ponieważ uchylone zostały dotychczasowe przepisy o wspólnym testamencie małżonków, odtąd każdy małżonek sporządzić może tylko osobny testament.

Testament może sporządzić każda osoba, która ukończyła lat 16 i nie jest ubezwłasnowolniona całkowicie. Według prawa osobowego sąd orzeka o ubezwłasnowolnieniu, jeżeli osoba wskutek choroby psychicznej lub niedorozwoju psychicznego nie jest zdolna do prowadzenia spraw. Natomiast osoba ubezwłasnowolniona częściowo, testament może sporządzić, przy czym nie jest potrzebna zgoda kuratora.

Zgody przedstawiciela ustawowego (ojca — matki) na sporządzenie testamentu nie potrzebuje także małoletni, który ukończył lat 16.

Co do formy testamentu spadkodawca może testament sporządzić:

- a) prywatnie, tzn., że testament w całości napisze własnoręcznie, podpisze i zaopatrzy datą, zawierającą dzień, miesiąc i rok sporządzenia,
- b) albo wobec dwóch równocześnie obecnych świadków przez podanie ustnie swej do wiadomości sędziego obywatelskiego albo burmistrza lub upoważnionego przez niego urzędnika albo wójta,
- c) albo przed notariuszem w ten sposób, że wolę swoją poda mu ustnie do wiadomości lub wręczy pismo otwarte lub zapieczętowane (jednakże co najmniej własnoręcznie podpisane) z oświadczeniem, iż pismo to jest testamentem.

Dziedziczenie testamentowe ²⁾

Małoletni, który ukończył lat 16 oraz ubezwłasnowolniony częściowo mogą sporządzić testament tylko przed notariuszem lub testament szczególny, o czym mowa będzie jeszcze poniżej.

Brak daty w testamencie własnoręcznie sporządzonym nie powoduje nieważności, jeżeli datę można oznaczyć na podstawie treści testamentu albo jeżeli może ona być stwierdzona innymi środkami dowodowymi.

Osoba głucha lub niema nie może sporządzić testamentu przed sędzią obywatelskim, burmistrzem, upoważnionym urzędnikiem albo wójtem. Jeżeli nie umie lub nie może sporządzić testamentu własnoręcznego, niech zwróci się do notariusza.

Przy sporządzeniu testamentu przed notariuszem obowiązuje obecność drugiego notariusza lub dwóch świadków.

Poza powyższymi testamentami zwykłymi należy zapoznać się także z przepisami dot. testamentów szczególnych, mianowicie:

Jeżeli wskutek szczególnych okoliczności: przerwania komunikacji, epidemii, działań wojennych, choroby spadkodawcy albo jego nieszczęśliwego wypadku, uzasadniających obawę rychłej śmierci, sporządzenie testamentu zwykłego byłoby niemożliwe lub bardzo utrudnione, spadkodawca może sporządzić testament ustny przez podanie swej woli do wiadomości trzech równocześnie obecnych świadków. Wola ta powinna być, skoro tylko stanie się to możliwe, przez jednego ze świadków lub inną osobę spisana z podaniem daty sporządzenia testamentu i daty spisania jego treści, a następnie pismo to winno być co najmniej przez dwóch świadków podpisane. Niezachowanie obowiązku natychmiastowego spisania woli spadkodawcy lub podpisania pisma przez świadków nie pociąga za sobą nieważności testamentu, spisanego i podpisanego później. Gdyby wola spadkodawcy nie została w ogóle spisana, treść testamentu może być stwierdzona zgodnym, złożonym pod przysięgą zeznaniem co najmniej dwóch świadków, wobec których spadkodawca podał swoją wolę.

Dalszymi testamentami szczególnymi są tzw. testament morski (sporządzenie testamentu w czasie podróży na

Dziedziczenie testamentowe 3)

polskim statku morskim lub powietrznym) i wojskowy (w czasie mobilizacji, wojny itp.)

Testamenty szczególne tracą moc prawną po upływie 6-ciu miesięcy licząc od ustania okoliczności, które uprawniały do sporządzenia ich w takiej formie. Jeżeli spadkodawca niezdolny jest do sporządzenia innego testamentu, bieg tego terminu ulega zawieszeniu na czas trwania niezdolności. Jeżeli spadkodawca zmarł przed upływem powyższego terminu, testament szczególny pozostaje w mocy.

Wspólne przepisy art. 86 odnoszące się do świadków stanowią, że nie może być świadkiem przy sporządzeniu testamentu osoba, która

- a) nie ma pełnej zdolności do działań prawnych,
- b) jest ślepa, głucha lub niema,
- c) nie umie czytać i pisać,
- d) została skazana prawomocnym wyrokiem za fałszywe zeznanie.

Nie może być świadkiem przy sporządzeniu testamentu osoba, która nie włada mową, w jakiej w spadkodawca sporządza testament. Wreszcie nie może być świadkiem przy sporządzaniu testamentu osoba, dla której spadkodawca w testamencie ustanowił jakkolwiek korzyść oraz małżonek, wstępni, zstępni, rodzeństwo, osoby w ten sposób z nią spowinowaczone lub pozostające z nią w stosunku przysposobienia.

Testament sporządzony z naruszeniem powyższych przepisów jest nieważny.

Spadkodawca może w każdym czasie zarówno cały testament jak i zawarte w nim poszczególne rozporządzenia odwołać, a zrzeczenie się prawa odwołania jest nieważne. Odwołanie następuje albo przez późniejszy testament albo przez zniszczenie testamentu przez spadkodawcę w zamiarze odwołania lub pozbawienia cech, od których zależy jego ważność wzgl. poczynienia w nim zmiany, przez którą wyraża swoją wolę odwołania testamentu. Testament notarialny, znajdujący się w zapieczętowanej kopercie na przechowaniu u notariusza, uważa się za odwołany w razie odebrania go przez spadkodawcę — lecz tylko osobiście.

Dziedziczenie testamentowe 4)

Małoletni, który ukończył lat 16 oraz ubezwłasnowolniony częściowo mogą sporządzić testament, w którym tylko odwołują poprzedni, w takiej formie, w jakiej sporządzić mogą testament osoby, mające pełną zdolność do działań prawnych.

Jeżeli spadkodawca sporządzi nowy testament, w którym nie zaznaczy, że pierwszy testament odwołuje, uważa się testament wcześniejszy za odwołany tylko o tyle, o ile nie da się pogodzić z testamentem późniejszym.

Kto powołuje się na to, że testament pisemny albo pismo, zawierające treść testamentu ustnego, zostały zniszczone, pozbawione cech, od których zależy ich ważność lub zmienione w sposób wskazujący na ich odwołanie nie przez spadkodawcę albo wprowadzie przez spadkodawcę, lecz nie w zamiarze odwołania testamentu, powinien swoje twierdzenie udowodnić, przy czym na nim spoczywa także ciężar dowodu co do treści zniszczonego dokumentu. Przepis ten stosuje się także w przypadku zagubienia testamentu.

Ustanawiając spadkobiercę, spadkodawca powinien wskazać osobę, mającą dziedziczyć, a nie może pozostawić osobie trzeciej oznaczenia, kto ma być spadkobiercą. Przy tłumaczeniu testamentu należy wprowadzić dążyć do jak najbardziej dokładnego zastosowania się do woli spadkodawcy, a jeżeli treść testamentu może być tłumaczona rozmaicie, należy ją tak tłumaczyć, ażeby rozporządzenie spadkodawcy pozostało w mocy i miało rozsądną treść prawną i gospodarczą.

Testament, zwłaszcza własnoręcznie sporządzony, nie będzie budził żadnych wątpliwości, jeżeli spadkodawca np. napisze takie zdanie, jak: „ustanawiam żonę moją jedyną spadkobierczynią” albo też: „cały spadek przeznaczam moim dzieciom po równych częściach”.

Odwołanie testamentu sporządzonego przez notariusza w tej formie, że testator oddaje na przechowanie testament prywatny, przez odebranie go od notariusza zostaje tym samym odwołany i nie może być utrzymany w mocy jako testament prywatny, mimo, że zawiera wszelkie cechy ważności testamentu prywatnego, tj. został sporządzony własnoręcznie przez testatora, przez niego podpisany i zadatowany.

Miary angielskie i amerykańskie w stosunku do miar metrycznych

(wg. Annuaire Statistique de la Société des Nations 1942/44).

Przeliczanie z miar metrycznych		Przeliczanie na miary metryczne		
<i>Miary długości:</i>				
1 metr	{ 39.37 inches 3.2808 feet 1.0936 yard	1 inch 1 foot (12 inches) 1 yard (3 feet)	2.54 cm = 0.0254 m 30.48 cm = 0.3048 m 91.44 cm = 0.9144 m	
1 kilometr	{ 0.62137 mile	1 mile (1760 yards)	1.60934 km	
<i>Miary powierzchni:</i>				
1 centymetr kwadr.	0.15498 square inch	1 sq. inch	6.4516 cm ²	
1 metr kwadr.	{ 10.76365 square feet 1.19596 square yard	1 sq. foot (144 sq. inches) 1 sq. yard (9 sq. feet)	0.0929 m ² 0.83613 m ²	
1 hektar	2.4711 acres	1 acre (4840 sq. yards)	40.47 ares = 0.40468 ha	
1 kilometr kwadr.	0.3861 square mile	1 sq. mile (640 acres)	2.5899 km ² = 258.99 ha	
<i>Miary objętości:</i>				
1 litr	{ 1.76 imp. pint 0.88 imp. quart 0.22 imp. gallon	1 imp. pint 1 imp. quart (= 2 imp. pints) 1 imp. gallon (277 cubic inches = 4 quarts = 8 pints)	0.5682 l 1.1365 l 4.546 l	
	{ 1.057 U. S. quart 0.264 U. S. gallon	1 U. S. quart 1 U. S. gallon (231 cubic inches = 4 U. S. quarts)	0.9464 l 3.785 l	
	1 hektolitr	{ 21.9975 imperial gallons 26.4171 U. S. gallons 2.7497 imperial bushels 2.8377 U. S. bushels	1 imperial gallon 1 U. S. gallon 1 imp. bushel (= 8 imp. gal.) 1 U. S. bushel	0.04546 hl = 4.5460 0.03785 hl = 3.7854 0.36368 hl = 36.368 l 0.35239 hl = 35.239 l
		{ 35.31338 cubic feet 1.30794 cubic yard	1 cubic foot (1728 cubic inches) 1 cubic yard (27 cubic feet)	0.0283179 m ³ 0.764559 m ³
1 gram		{ 15.4323 grains 32.1507 Troy ounces (ounces Troy)	1 grain 1 ounce (oz) Troy	0.0648 g 31.1035 g = 0.0311 kg
		{ 35.2734 ounces avoirdupois 2.2046 lb avoirdupois	1 oz avoirdupois (=437,5 grains) 1 lb (= 7000 grains = 16 oz avoirdupois)	28.35 g = 0.02835 kg 453.6 g = 0.4536 kg
1 centnar metryczny	{ 220.46 lb avoirdupois 2.2046 centals 1.968 cwt (hundredweight)	1 cental (= 100 lb) 1 cwt (= 112 lb)	45.36 kg = 0.4536 q 50.8 kg = 0.508 q	
	1 tona	{ 1.10231 short ton 0.98421 long ton	1 short ton (= 2000 lb) 1 long ton (= 2240 lb)	0.90718 t = 907.18 kg 1.01605 t = 1016.05 kg

Zwolnienia i ulgi we wpłatach na Fundusz Gospodarki Mieszkaniowej od lokali użytkowych

Obowiązujący od dnia 1. września 1948 r. dekret o najmie lokali, omówiony w Nr 33 „Tygodnika Gospodarczego“, nie reguluje generalnie zagadnienia czynszu za lokale użytkowe, ograniczając się jedynie do ustalenia wysokości wpłat na Fundusz Gospodarki Mieszkaniowej, obciążających powyższe lokale. Wpłaty powyższe uzależnione są od kategorii lokalu oraz od wielkości osiedla, w którym lokal użytkowy jest położony (patrz tabela Nr 2 dekretu — str. 385 Tyg. Gosp.). Jakkolwiek dekret nie przewiduje zwolnień lub ulg od wpłat na Fundusz, to jednak w art. 23 ust. 3 upoważnia Radę Ministrów do „określenia lokali użytkowych zwolnionych od wpłaty albo też korzystających z ulg“.

W wykonaniu powyższej delegacji ustawowej ukazało się rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29. września 1948 r. (Dz. U. R. P. Nr 49 poz. 374). W artykule niniejszym omówimy najważniejsze postanowienia tego rozporządzenia, dotyczące lokali użytkowych.

Całkowite zwolnienie od wpłat na Fundusz Gospodarki Mieszkaniowej przysługuje lokalom użytkowym instytucji, zakładów i przedsiębiorstw sektora publicznego a mianowicie: 1) przedsiębiorstw państwowych, samorządowych, spółdzielczych, państwowo-spółdzielczych, central państwowo-spółdzielczych, jak również przedsiębiorstw pozostających pod zarządem Państwa, związków samorządu terytorialnego i organizacji

Miary angielskie i amerykańskie w stosunku do miar metrycznych

(wg. Annuaire Statistique de la Société des Nations 1942/44).

Przeliczanie z miar metrycznych	Przeliczanie na miary metryczne															
<i>Miary długości:</i>																
1 metr	<table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 30%; border: none;">{ 39.37 inches</td> <td style="width: 40%; border: none;">1 inch</td> <td style="width: 30%; border: none;">2.54 cm = 0.0254 m</td> </tr> <tr> <td style="border: none;">{ 3.2808 feet</td> <td style="border: none;">1 foot (12 inches)</td> <td style="border: none;">30.48 cm = 0.3048 m</td> </tr> <tr> <td style="border: none;">{ 1.0936 yard</td> <td style="border: none;">1 yard (3 feet)</td> <td style="border: none;">91.44 cm = 0.9144 m</td> </tr> <tr> <td style="border: none;">{ 0.62137 mile</td> <td style="border: none;">1 mile (1760 yards)</td> <td style="border: none;">1.60934 km</td> </tr> </table>	{ 39.37 inches	1 inch	2.54 cm = 0.0254 m	{ 3.2808 feet	1 foot (12 inches)	30.48 cm = 0.3048 m	{ 1.0936 yard	1 yard (3 feet)	91.44 cm = 0.9144 m	{ 0.62137 mile	1 mile (1760 yards)	1.60934 km			
{ 39.37 inches	1 inch	2.54 cm = 0.0254 m														
{ 3.2808 feet	1 foot (12 inches)	30.48 cm = 0.3048 m														
{ 1.0936 yard	1 yard (3 feet)	91.44 cm = 0.9144 m														
{ 0.62137 mile	1 mile (1760 yards)	1.60934 km														
1 kilometr																
<i>Miary powierzchni:</i>																
1 centymetr kwadr.	<table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 30%; border: none;">0.15498 square inch</td> <td style="width: 40%; border: none;">1 sq. inch</td> <td style="width: 30%; border: none;">6.4516 cm²</td> </tr> <tr> <td style="border: none;">{ 10.76365 square feet</td> <td style="border: none;">1 sq. foot (144 sq. inches)</td> <td style="border: none;">0.0929 m²</td> </tr> <tr> <td style="border: none;">{ 1.19596 square yard</td> <td style="border: none;">1 sq. yard (9 sq. feet)</td> <td style="border: none;">0.83613 m²</td> </tr> </table>	0.15498 square inch	1 sq. inch	6.4516 cm ²	{ 10.76365 square feet	1 sq. foot (144 sq. inches)	0.0929 m ²	{ 1.19596 square yard	1 sq. yard (9 sq. feet)	0.83613 m ²						
0.15498 square inch	1 sq. inch	6.4516 cm ²														
{ 10.76365 square feet	1 sq. foot (144 sq. inches)	0.0929 m ²														
{ 1.19596 square yard	1 sq. yard (9 sq. feet)	0.83613 m ²														
1 metr kwadr.																
1 hektar	<table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 30%; border: none;">2.4711 acres</td> <td style="width: 40%; border: none;">1 acre (4840 sq. yards)</td> <td style="width: 30%; border: none;">40.47 ares = 0.40468 ha</td> </tr> <tr> <td style="border: none;">{ 0.3861 square mile</td> <td style="border: none;">1 sq. mile (640 acres)</td> <td style="border: none;">2.5899 km² = 258.99 ha</td> </tr> </table>	2.4711 acres	1 acre (4840 sq. yards)	40.47 ares = 0.40468 ha	{ 0.3861 square mile	1 sq. mile (640 acres)	2.5899 km ² = 258.99 ha									
2.4711 acres	1 acre (4840 sq. yards)	40.47 ares = 0.40468 ha														
{ 0.3861 square mile	1 sq. mile (640 acres)	2.5899 km ² = 258.99 ha														
1 kilometr kwadr.																
<i>Miary objętości:</i>																
1 litr	<table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 30%; border: none;">{ 1.76 imp. pint</td> <td style="width: 40%; border: none;">1 imp. pint</td> <td style="width: 30%; border: none;">0.5682 l</td> </tr> <tr> <td style="border: none;">{ 0.88 imp. quart</td> <td style="border: none;">1 imp. quart (= 2 imp. pints)</td> <td style="border: none;">1.1365 l</td> </tr> <tr> <td style="border: none;">{ 0.22 imp. gallon</td> <td style="border: none;">1 imp. gallon (277 cubic inches = 4 quarts = 8 pints)</td> <td style="border: none;">4.546 l</td> </tr> <tr> <td style="border: none;">{ 1.057 U. S. quart</td> <td style="border: none;">1 U. S. quart</td> <td style="border: none;">0.9464 l</td> </tr> <tr> <td style="border: none;">{ 0.264 U. S. gallon</td> <td style="border: none;">1 U. S. gallon (231 cubic inches = 4 U. S. quarts)</td> <td style="border: none;">3.785 l</td> </tr> </table>	{ 1.76 imp. pint	1 imp. pint	0.5682 l	{ 0.88 imp. quart	1 imp. quart (= 2 imp. pints)	1.1365 l	{ 0.22 imp. gallon	1 imp. gallon (277 cubic inches = 4 quarts = 8 pints)	4.546 l	{ 1.057 U. S. quart	1 U. S. quart	0.9464 l	{ 0.264 U. S. gallon	1 U. S. gallon (231 cubic inches = 4 U. S. quarts)	3.785 l
{ 1.76 imp. pint	1 imp. pint	0.5682 l														
{ 0.88 imp. quart	1 imp. quart (= 2 imp. pints)	1.1365 l														
{ 0.22 imp. gallon	1 imp. gallon (277 cubic inches = 4 quarts = 8 pints)	4.546 l														
{ 1.057 U. S. quart	1 U. S. quart	0.9464 l														
{ 0.264 U. S. gallon	1 U. S. gallon (231 cubic inches = 4 U. S. quarts)	3.785 l														
1 hektolitr	<table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 30%; border: none;">{ 21.9975 imperial gallons</td> <td style="width: 40%; border: none;">1 imperial gallon</td> <td style="width: 30%; border: none;">0.04546 hl = 4.5460</td> </tr> <tr> <td style="border: none;">{ 26.4171 U. S. gallons</td> <td style="border: none;">1 U. S. gallon</td> <td style="border: none;">0.03785 hl = 3.7854</td> </tr> <tr> <td style="border: none;">{ 2.7497 imperial bushels</td> <td style="border: none;">1 imp. bushel (= 8 imp. gal.)</td> <td style="border: none;">0.36368 hl = 36.368 l</td> </tr> <tr> <td style="border: none;">{ 2.8377 U. S. bushels</td> <td style="border: none;">1 U. S. bushel</td> <td style="border: none;">0.35239 hl = 35.239 l</td> </tr> </table>	{ 21.9975 imperial gallons	1 imperial gallon	0.04546 hl = 4.5460	{ 26.4171 U. S. gallons	1 U. S. gallon	0.03785 hl = 3.7854	{ 2.7497 imperial bushels	1 imp. bushel (= 8 imp. gal.)	0.36368 hl = 36.368 l	{ 2.8377 U. S. bushels	1 U. S. bushel	0.35239 hl = 35.239 l			
{ 21.9975 imperial gallons	1 imperial gallon	0.04546 hl = 4.5460														
{ 26.4171 U. S. gallons	1 U. S. gallon	0.03785 hl = 3.7854														
{ 2.7497 imperial bushels	1 imp. bushel (= 8 imp. gal.)	0.36368 hl = 36.368 l														
{ 2.8377 U. S. bushels	1 U. S. bushel	0.35239 hl = 35.239 l														
1 m ³	<table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 30%; border: none;">{ 35.31338 cubic feet</td> <td style="width: 40%; border: none;">1 cubic foot (1728 cubic inches)</td> <td style="width: 30%; border: none;">0.0283179 m³</td> </tr> <tr> <td style="border: none;">{ 1.30794 cubic yard</td> <td style="border: none;">1 cubic yard (27 cubic feet)</td> <td style="border: none;">0.764559 m³</td> </tr> </table>	{ 35.31338 cubic feet	1 cubic foot (1728 cubic inches)	0.0283179 m ³	{ 1.30794 cubic yard	1 cubic yard (27 cubic feet)	0.764559 m ³									
{ 35.31338 cubic feet	1 cubic foot (1728 cubic inches)	0.0283179 m ³														
{ 1.30794 cubic yard	1 cubic yard (27 cubic feet)	0.764559 m ³														
<i>Miary wagi:</i>																
1 gram	<table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 30%; border: none;">15.4323 grains</td> <td style="width: 40%; border: none;">1 grain</td> <td style="width: 30%; border: none;">0.0648 g</td> </tr> <tr> <td style="border: none;">{ 32.1507 Troy ounces (ounces Troy)</td> <td style="border: none;">1 ounce (oz) Troy</td> <td style="border: none;">31.1035 g = 0.0311 kg</td> </tr> </table>	15.4323 grains	1 grain	0.0648 g	{ 32.1507 Troy ounces (ounces Troy)	1 ounce (oz) Troy	31.1035 g = 0.0311 kg									
15.4323 grains	1 grain	0.0648 g														
{ 32.1507 Troy ounces (ounces Troy)	1 ounce (oz) Troy	31.1035 g = 0.0311 kg														
1 kilogram	<table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 30%; border: none;">35.2734 ounces avoirdupois</td> <td style="width: 40%; border: none;">1 oz avoirdupois (=437,5 grains)</td> <td style="width: 30%; border: none;">28.35 g = 0.02835 kg</td> </tr> <tr> <td style="border: none;">{ 2.2046 lb avoirdupois</td> <td style="border: none;">1 lb (= 7000 grains = 16 oz avoirdupois)</td> <td style="border: none;">453.6 g = 0.4536 kg</td> </tr> </table>	35.2734 ounces avoirdupois	1 oz avoirdupois (=437,5 grains)	28.35 g = 0.02835 kg	{ 2.2046 lb avoirdupois	1 lb (= 7000 grains = 16 oz avoirdupois)	453.6 g = 0.4536 kg									
35.2734 ounces avoirdupois	1 oz avoirdupois (=437,5 grains)	28.35 g = 0.02835 kg														
{ 2.2046 lb avoirdupois	1 lb (= 7000 grains = 16 oz avoirdupois)	453.6 g = 0.4536 kg														
1 centnar metryczny	<table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 30%; border: none;">{ 220.46 lb avoirdupois</td> <td style="width: 40%; border: none;">1 cental (= 100 lb)</td> <td style="width: 30%; border: none;">45.36 kg = 0.4536 q</td> </tr> <tr> <td style="border: none;">{ 2.2046 centals</td> <td style="border: none;">1 cwt (= 112 lb)</td> <td style="border: none;">50.8 kg = 0.508 q</td> </tr> <tr> <td style="border: none;">{ 1.968 cwt (hundredweight)</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>	{ 220.46 lb avoirdupois	1 cental (= 100 lb)	45.36 kg = 0.4536 q	{ 2.2046 centals	1 cwt (= 112 lb)	50.8 kg = 0.508 q	{ 1.968 cwt (hundredweight)								
{ 220.46 lb avoirdupois	1 cental (= 100 lb)	45.36 kg = 0.4536 q														
{ 2.2046 centals	1 cwt (= 112 lb)	50.8 kg = 0.508 q														
{ 1.968 cwt (hundredweight)																
1 tona	<table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 30%; border: none;">{ 1.10231 short ton</td> <td style="width: 40%; border: none;">1 short ton (= 2000 lb)</td> <td style="width: 30%; border: none;">0.90718 t = 907.18 kg</td> </tr> <tr> <td style="border: none;">{ 0.98421 long ton</td> <td style="border: none;">1 long ton (= 2240 lb)</td> <td style="border: none;">1.01605 t = 1016.05 kg</td> </tr> </table>	{ 1.10231 short ton	1 short ton (= 2000 lb)	0.90718 t = 907.18 kg	{ 0.98421 long ton	1 long ton (= 2240 lb)	1.01605 t = 1016.05 kg									
{ 1.10231 short ton	1 short ton (= 2000 lb)	0.90718 t = 907.18 kg														
{ 0.98421 long ton	1 long ton (= 2240 lb)	1.01605 t = 1016.05 kg														

Zwolnienia i ulgi we wpłatach na Fundusz Gospodarki Mieszkaniowej od lokali użytkowych

Obowiązujący od dnia 1. września 1948 r. dekret o najmie lokali, omówiony w Nr 33 „Tygodnika Gospodarczego”, nie reguluje generalnie zagadnienia czynszu za lokale użytkowe, ograniczając się jedynie do ustalenia wysokości wpłat na Fundusz Gospodarki Mieszkaniowej, obciążających powyższe lokale. Wpłaty powyższe uzależnione są od kategorii lokalu oraz od wielkości osiedla, w którym lokal użytkowy jest położony (patrz tabela Nr 2 dekretu — str. 385 Tyg. Gosp.). Jakkolwiek dekret nie przewiduje zwolnień lub ulg od wpłat na Fundusz, to jednak w art. 23 ust. 3 upoważnia Radę Ministrów do „określenia lokali użytkowych zwolnionych od wpłaty albo też korzystających z ulg”.

W wykonaniu powyższej delegacji ustawowej ukazało się rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29. września 1948 r. (Dz. U. R. P. Nr 49 poz. 374). W artykule niniejszym omówimy najważniejsze postanowienia tego rozporządzenia, dotyczące lokali użytkowych.

Całkowite zwolnienie od wpłat na Fundusz Gospodarki Mieszkaniowej przysługuje lokalom użytkowym instytucji, zakładów i przedsiębiorstw sektora publicznego a mianowicie: 1) przedsiębiorstw państwowych, samorządowych, spółdzielczych, państwowo-spółdzielczych, central państwowo-spółdzielczych, jak również przedsiębiorstw pozostających pod zarządem Państwa, związków samorządu terytorialnego i organizacji

ze przepisom jego nie podlegają: budynki wniesione po dniu 22. 7. 1944 r. wzgl. lokale wyłączone spod publicznej gospodarki lokalowej. Sądzymy, że warsztat Pana można do jednej z tych grup zaliczyć, jednak zależne to jest od urzędowego zaświadczenia albo władzy budowlanej wzgl. prawomocnego orzeczenia władzy o wyłączeniu. Bez dokumentu lokal nie będzie mógł korzystać z wyłączenia spod przepisów dekretu. W razie braku dokumentów, należy je natychmiast wyrobić.

W. K. — *Katowice* — *Pytanie*: Czy krawiec, który jako właściciel budynku zwolniony jest od uiszczenia opłaty na rzecz Funduszu Gospodarki Mieszkaniowej od swego mieszkania odpowiadającego miejscowym normom zaludnienia, stosownie do dekretu o najmie lokali z dnia 28 lipca obowiązany jest opłacać stawkę na powyższy Fundusz od lokalu użytkowego w wysokości 1.000 zł, jeżeli takiego lokalu nie posiada, a prace krawieckie wykonuje w jednym z pokoi mieszkalnych (pokój jadalny).

Paragraf 6 rozporządzenia z dnia 23. 10. 1948 r. (Dz. U. 398/48) mówi, że lokal używany na cele mieszkalne nie traci charakteru mieszkalnego, choćby był używany częściowo na inne cele, chyba, że używany jest na przedsiębiorstwo handlowe lub ma charakter lokalu użytkowego z przeznaczenia. W myśl tego przepisu, mieszkanie Pana nie straciło charakteru mieszkalnego mimo częściowego używania na warsztat rzemieślniczy a zatem na zasadzie dekretu o najmie (Dz. U. 259/48) jest zwolnione od wpłat na Fundusz Gospodarki Mieszkaniowej.

Z. C. — *Gdańsk* — *Pytanie*: W dekrecie o czynszach za zajmowany lokal mieszkalny wyraźnie jest zaznaczone, że stawki podwyższone płać płatnicy podatku obrotowego. Ja czerpię dochód jako spółnik z przedsiębiorstwa, które jest spółką z o. o., oprócz tego jestem urzędnikiem państwowym. Podatek obrotowy płaci spółka, a nie ja osobiście. Czy w tym wypadku przysługuje mi czynsz ulgowy, czy też nie?

Art. 3 dekretu o najmie, wyłączając spod działania dekretu pracowników państwowych, mówi o tych, których *główną podstawą utrzymania* jest stosunek pracy najemnej. Jakkolwiek nie jest Pan podatnikiem podatku obrotowego, to jednak mimo to niewykluczone jest, że nie będzie Panu przysługiwało wyłączenie spod działania dekretu. Zdecyduje o tym stosunek dochodu ze spółki do dochodu z pracy. Zgodnie z przepisami Ministra Odbudowy musi Pan wypełnić druczek oznaczony „wzór 1. A. dla ubiegających się o zwolnienie od płacenia podwyższonego czynszu”. W punkcie Id należy podać inne źródła dochodu. W danym przypadku ze spółki. Podanie kwoty tego dochodu jest ważne dla oceny, czy wynagrodzenie za pracę najemną stanowi *główną podstawę utrzymania* najemcy, czy też *główną podstawą* jego utrzymania są właśnie przychody z innych źródeł. Wynajmujący, pod nadzorem władzy czynszowej I. instancji określa czynsze uwzględniając wszystkie istotne okoliczności oraz przysługujące najemcy zwolnienia i ulgi (§ 4 rozporządzenia z dnia 29. 9. 1948 r. Dz. U. 375/48).

Komunikaty i różne wiadomości

REJESTRACJA

przedsiębiorstw przemysłowych, handlowych i usługowych na terenie woj. poznańskiego.

Na podstawie art. 4 p. 13 lit. a rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 15 lipca 1927 r. o Izbach Przemysłowo-Handlowych w brzmieniu ustalonym w załączniku do obwieszczenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 17. 4. 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr 45 poz 335)

Izba Przemysłowo-Handlowa w Poznaniu wzywa *wszystkie prywatne przedsiębiorstwa przemysłowe, handlowe i usługowe*, mające swą siedzibę lub siedzibę oddziału albo zakładu na terenie Izby bez względu na to, czy były zarejestrowane w latach ubiegłych — do zarejestrowania się w terminie od **1. 12. 48 do 21. 12. 48.**

Rejestrację przeprowadzają:
dla miasta Poznania i powiatu poznańskiego:

Izba Przemysłowo-Handlowa w Poznaniu, ul. Mickiewicza 31, pokój 26, I piętro, codziennie w godzinach od 9-ej do 13-ej
w sobotę od 9-ej do 12-ej,

na terenie województwa poznańskiego

rejestracji należy dokonywać w jednym z niżej wymienionych punktów rejestracyjnych:

1. Zrzeszenie Kupców w Chodzieży, ul. Raczkowskiego 10,
2. Zrzeszenie Kupców w Czarnkowie, Gen. Sikorskiego 18,
3. Zrzeszenie Kupców w Gnieźnie, Zielony Rynek 12,
4. Zrzeszenie Kupców w Gostyniu, Rynek 30/31,
5. Zrzeszenie Kupców w Jarocinie, Walki Młodych 12,
6. Zrzeszenie Kupców w Pleszewie, Gen. Hallera 27 a,
7. Zrzeszenie Kupców w Kaliszu, Narutowicza 6 m. 7,
8. Zrzeszenie Kupców w Kępnie, Rynek 15,
9. Zrzeszenie Kupców w Kole, Pl. Wolności 27,
10. Zrzeszenie Kupców w Koninie, Armii Czerwonej 27,
11. Zrzeszenie Kupców w Kościanie, Al. Kościuszki 38,
12. Zrzeszenie Kupców w Krotoszynie, Zduńska 6,
13. Zrzeszenie Kupców w Lesznie, pl. Armii Czerwonej 7,
14. Zrzeszenie Kupców w Międzychodzie, St. Wigury 4,
15. Zrzeszenie Kupców w Mogilnie, Jagielly 8,
16. Zrzeszenie Kupców w Nowym Tomyślu, Armii Czerwonej 46,
17. Zrzeszenie Kupców w Rogoźnie, Poznańska 28,
18. Zrzeszenie Kupców w Obornikach, Dworcowa 10,
19. Zrzeszenie Kupców w Ostrowie, Kolejowa 27,
20. Zrzeszenie Kupców w Rawiczu, Rynek 7,
21. Zrzeszenie Kupców w Śremie, Mickiewicza 11,
22. Zrzeszenie Kupców w Środzie, Walki Młodych 3,
23. Zrzeszenie Kupców w Szamotułach, Rynek 2,
24. Zrzeszenie Kupców w Turku, Wojska Polskiego 5,
25. Zrzeszenie Kupców w Wągrówcu, Pl. płk. Paszkowa 24,
26. Zrzeszenie Kupców w Wolsztynie, ul. Kościelna 13,
27. Zrzeszenie Kupców w Wrześni, Sienkiewicza 3,
28. Zrzeszenie Kupców w Żninie, Pl. Klasztorny 1.

Ziemia Lubuska

1. Ekspozytura Izby Przemysłowo-Handlowej w Gorzowie, Kosynierów Gdyńskich 108,
2. Zrzeszenie Kupców w Babimoście, ul. Brujecka 21,
3. Zrzeszenie Kupców w Gubinie, ul. Konopnickiej 54,
4. Zrzeszenie Kupców w Krośnie Odrz., ul. W. O. P. 8,
5. Zrzeszenie Kupców w Lubsku, Krak. Przedmieście 17,
6. Zrzeszenie Kupców w Międzyrzeczu, ul. Spokojna 15,
7. Zrzeszenie Kupców w Pile, ul. Prezydenta Bieruta 9,
8. Zrzeszenie Kupców w Krzyżu, ul. Stalina 77,
9. Zrzeszenie Kupców w Trzciance, ul. Chopina 5,
10. Zrzeszenie Kupców w Słubicach, Dom Ligi Kobiet, ul. Mikołaja Reja,
11. Zrzeszenie Kupców w Dreddenku, ul. Stalina 13,
12. Zrzeszenie Kupców w Świebodzinie, ul. Stalina 14, „Dom Kupca”,
13. Zrzeszenie Kupców w Sulęcinie, ul. Kościuszki 32,

- 14. Zrzeszenie Kupców w Wschowie, Ratuszowa 6,
- 15. Zrzeszenie Kupców w Zielonej Górze, Stary Rynek 1

Przy rejestracji należy okazać:

- a) uprawnienie przemysłowe (potwierdzenie zgłoszenia przemysłu władzy przemysłowej I instancji lub koncesję)
 - b) uprawnienie handlowe (zezwozenie na prowadzenie przedsiębiorstwa handlowego lub usługowego, albo potwierdzenie odbioru podania o udzielenie zezwolenia na prowadzenie przedsiębiorstwa handlowego lub usługowego).
 - c) zatwierdzenie projektu urządzenia zakładu przemysłowego (władzy przemysłowej I instancji lub władzy przemysłowej wojewódzkiej)
 - d) kartę rejestracyjną na rok 1948
 - e) ostatnie potwierdzenie rejestracji z Izby Przemysłowo-Handlowej. Kupcy rejestrowi winni okazać ponadto:
 - f) wyciąg z rejestru handlowego
- Opłata rejestracyjna wynosi od:
- a) kupca rejestrowego (bez względu na siedzibę przedsiębiorstwa) zł 1.500
 - b) przedsiębiorstw handlowych bez sił najemnych " 500
 - c) przedsiębiorstw przemysłowych, handlowych i usługowych " 1.000

Rejestracja jest obowiązkowa. Niedopełnienie tego obowiązku w wyznaczonym terminie pociągnie za sobą nałożenie grzywny na zasadzie art. 6 ust. 3 rozporządzenia Prezydenta R. P. z dn. 15 lipca 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr 45 z 1936 r.) o izbach przemysłowo-handlowych oraz dekretu z dn. 26 kwietnia 1948 r. (Dz. U. R. P. Nr 24, poz. 161) o podwyższeniu grzywien, kar pieniężnych i porządkowych oraz nawiązek w wysokości do 15.000 złotych.

Nie ma powodu do obaw

W związku z reorganizacją bankowości i zmianą kompetencji poszczególnych banków, kupiectwo i przemysł prywatny objawia niepokój co do sytuacji kredytowej.

Izba Przemysłowo-Handlowa w Poznaniu przeprowadziła rozmowy z przedstawicielami bankowości i stwierdza, że nie należy żywić obaw, aby na skutek reformy systemu bankowości przemysł i handel prywatny zostały raptownie odcięte od źródeł kredytu, a dotychczas udzielone kredyty miały utracić.

Przejmowanie klientów Banku Handlowego przez Bank Związku Spółek Zarobkowych będzie się odbywać stopniowo tak, aby przedsiębiorstwa prywatne nie doznawały z tego powodu wstrząsów i nie popadały w trudności płatnicze.

Nastąpią pewne przesunięcia w polityce bankowej. Banki nie będą udzielały kredytu ramowego, lecz cel kredytu musi być wyraźnie wskazany. Na podstawie dokonywanej transakcji będzie się ustalać wysokość kredytu. Kredyty obrotowe bezterminowe zostaną zamienione na terminowe.

W okresie przejściowym dotychczasowi klienci Banku Handlowego i Komunalnej Kasy Oszczędności mogą, nie czekając na przekazanie ich do

Banku Związku Spółek Zarobkowych — obecnie do Banku Rzemiosła i Handlu — w razie nagłej potrzeby zwrócić się wprost do Banku Rzemiosła i Handlu jako nowy klient z prośbą o udzielenie kredytu. Ten sposób będzie pędszy aniżeli stopniowe przekazywanie wzajemne klienteli.

Jak z powyższego wynika, nie należy żywić obaw, gdyż prywatny przemysł, rzemiosło i handel będzie miało możliwości otrzymywania pomocy kredytowej, o ile potrzeba korzystania z kredytu będzie gospodarczo uzasadniona.

Aukcja maszyn

Centralne Biuro Obrotu Maszynami w Warszawie, ul. Wspólna 35 ogłasza z dn.em 10 listopada 1948 r. sprzedaż aukcyjną na używane obrabarki do metalu i drzewa oraz inne maszyny znajdujące się w Składzie C. B. O. M. we Wrocławiu, ul. Kołłątaja nr 24.

Spis maszyn przeznaczonych do upłynnienia („Biuletyn nr 2”) oraz wzór oferty są do obejrzenia w Izbach Przemysłowo-Handlowych i Rzemieślniczych.

Oferty należy przesać pocztą lub składać osobiście w zapieczętowanych kopertach bez firmy, zaopatrzonych jedynie w napis: „Oferta na zakup z aukcji” w sekretariacie C. B. O. M., Warszawa, Wspólna 35 do dnia 5 grudnia 1948 r., w którym to dniu o godz. 10 tej rano nastąpi otwarcie ofert. Po tej godzinie żadne pisma nadsyłane pocztą lub złożone osobiście respektowane nie będą.

Do oferty należy dołączyć opinię właściwej Izby Przemysłowo-Handlowej lub Rzemieślniczej i kwit na wpłaconą kaucję wadialną, na konto C. B. O. M. nr 1686 B. G. K. w Warszawie, w wysokości 3% oferowanej sumy.

Podania nie zaopatrzone w wyżej wymienione załączniki nie będą brane pod uwagę.

C. B. O. M. zwraca również uwagę na konieczność oględzin maszyn przed złożeniem na nie zażądania.

Blizszych wyjaśnień w tej sprawie udziela właściwe Izby P.-H. i Rzemieślnicze.

Kalendarze terminowe

na ściance tekturowej z oparciem - 2 kolorowe (17×24 cm) 55,- zł

bloki kalendarzowe
(11×7 cm) 60,- zł

Terminarzyki kieszonkowe
(7×10 cm) 12,- zł

do nabycia w firmie

Wł. Wilak - Poznań

ulica Kantaka nr 10

MASZYNY BIUROWE

Bilansówki oraz kasy rejestracyjne

Kupno - Sprzedaż - Przeróbki

Centrala Maszyn i Przyborów Biurowych
Cz. Filipiak, Poznań, św. Marcin 32, tel. 88-19

MEBLE BIUROWE

oraz kompletne pokoje i oddzielne sztuki
poleca okazjnie

Magazyn Mebli ST. JANIAK

Poznań, Rybaki 6, w podwórzu - Tel. 49-56

„BIUROTECHNIKA“

KAMZOL - KARŁOWSKI - POHLAND

**Warsztat naprawy
maszyn biurowych**

Specjalność: **ASTRA i HAMANN**

Maszyny do księgowania i liczenia

Poznań, Św. Marcin 64

Telefon 98-67

Tępiemy radykalnie

szczury, myszy, karaluchy, prusaki, szkodniki polne i leśne oraz wszelkie robactwo domowe

Odpluskwiamy gazem

koszary, szpitale, hotele i mieszkania, zamówienia na trucizny przeciw wszelkim szkodnikom załatwia odwrotnie

Wielchemia

Poznań, Garbary 52 - Tel. 43-30

Najpopularniejsza księgowość przebitkowa

„*Postęp*”

„*Definitiv*”

to gwarancja sprawności przedsiębiorstwa

Powszechne zastosowanie w przemyśle, spółdzielczości i handlu, w urzędach i instytucjach.

KOMPLETY I APARATY SZKOLNE

Centrala:

KATOWICE

ulica Mieleckiego 3, telefon 308-96

Oddział:

SZCZECIN

Plac Orła Białego 1

Miejsca sprzedaży:

Bielsko

Bydgoszcz

Częstochowa

Gdynia

Lublin

Łódź

Poznań

Warszawa

Pocztówki

święteczne i noworoczne
ozdoby choinkowe
i kalendarze na rok 1949

poleca firma

Hurtownia Artykułów Biurowych i Szkolnych

WIKTOR GOETZ

Poznań, Walki Młodych 28/29. Tel. 34-79

Opłata pocztowa ulszczona ryczałtem

Adres dla zwrotu: Administracja „Tygodnika Gospodarczego” Księgarnia Wilak, Poznań Kantaka 10

Na nowy rok gospodarczy!

polecamy

pełne asortymenty druków

dla wszystkich dziedzin księgowości

Dla zagwarantowania terminowych dostaw, prosimy o wcześniejsze składanie zamówień

Przedstawicielstwa we wszystkich większych miastach Polski

KSIEGOWOŚĆ PRZEBITKOWA

„Perfecta”

Poznań, 27 Grudnia 19 Tel. 26-80

Nowości Wydawnicze:

Praca zbiorowa 19 autorów:

Poradnik Księgowego-Kalendarz na 1949 rok . . . zł 740.—

A. Bildziukiewicz

Inwentaryzacja i roczne zamknięcie rachunkowe zł 440.—

Rachunkowość przebitkowa zł 340.—

Należność wpłaca się na konto PKO w Katowicach III-1315 „Instytut Wiedzy”, Gliwice, ul. Grodowa 5

Maszyny biurowe

Zakup - Sprzedaż - Naprawa

RE-MA

Poznań, Św. Marcin 5
(przy Placu Hoovera) — Telefon nr 44-07

Cena ogłoszeń za 1 mm na stronie 4-lamowej zł 25,—.

Ogłoszenia przyjmuje dla instytucji i przedsiębiorstw państwowych oraz firm pozostających pod zarządem państwowym „P.A.P.” Polska Agencja Prasowa, Poznań, Sew Mielżyńskiego 8 — telefon 42-63

Redakcja: Izba Przemysłowo-Handlowa
w Poznaniu, ulica Mickiewicza 31
Tel. 518-62, 23-65, 23-66.

Ogłoszenia przyjmuje „PAR” Polska Agencja Reklamy, Fr. Kraja, Poznań, Fr. Ratajczaka 7. Tel. 30-80 i 91-58
i oddziały Kraków, Rynek Główny 46 — Tel. 503-66
Rydgoszcz — Al. 1 Maja 16, Tel. 17-66
Toruń — ul. Małe Garbary 2
Katowice — Warszawska 23, skr. poczt. 790. — Tel. 344-08.

Administracja: Księgarnia Wilak Poznań, ul. Kantaka 10 — Tel. 44-40 45-00.

Konto P. K. O. — V-4085.

Cena numeru 30,—zł, prenumerata kwartalna 300,—zł.